

G40 Stedennetwerk
Lotus van Nes
secretaris Sociale Pijler
socialepijler@G40stedennetwerk.nl
Tel: 06 – 52443897
Gemeente Groningen
Postbus 30026
9700 RM Groningen
www.G40stedennetwerk.nl

Tweede Kamer
Vaste Kamercommissie Asiel en Migratie

Datum: 4 november 2024
Onderwerp: oproep om vroegtijdige arbeidsparticipatie voor kansrijke
asielzoekers mogelijk te maken

Geachte leden van de Kamercommissie,

Dagelijks lezen we in het nieuws dat er sprake is van grote personele tekorten in belangrijke sectoren van de Nederlandse samenleving, zowel in het bedrijfsleven als in bijvoorbeeld de gezondheidszorg. Ook in toekomstprognoses voor de bevolkingsontwikkeling staat te lezen dat deze tekorten op de arbeidsmarkt negatieve consequenties kunnen hebben voor de ontwikkeling van Nederland. Momenteel wordt dit tekort onder andere opgevangen door arbeidsmigranten die we uit andere landen aantrekken.

Tegelijkertijd vangen we asielzoekers in afwachting van het besluit rondom hun asielaanvraag op in AZC's, waarbij het huidige opvangsysteem er nog niet op is gericht om de kansrijke asielzoekers vroege (arbeids)participatie te bieden. Deze groep is gedurende langere tijd, in afwachting van een asielbesluit, grotendeels passief en van hun inzet en talenten wordt geen gebruik gemaakt. Daarmee missen we, zeker gezien de tekorten in belangrijke sectoren, kansen. Asielzoekers laten werken terwijl zij wachten op antwoord op hun asielaanvraag, helpt de samenleving, de arbeidsmarkt en de asielzoekers zelf.

Dat is een belangrijke conclusie van het rapport [Wachten of Werken](#) van Platform31 dat op 27 september jl. is verschenen. Op verzoek van de G40-gemeenten heeft Platform31 de mogelijkheden naar arbeidsparticipatie van asielzoekers onderzocht. Het rapport geeft inzicht in ervaringen in Nederland met arbeidsparticipatieprojecten voor asielzoekers en in de mogelijkheden voor gemeenten om, samen met andere partijen, deze groep effectief naar werk te begeleiden.

De belangrijkste inzichten uit het rapport:

- Asielzoekers naar werk begeleiden biedt kansen, ook voor de sectoren waar sprake is van tekorten op de arbeidsmarkt. Bijna 23.000 asielaanvragers uit 2023 zouden betaald kunnen werken. Zij zouden met de huidige wachttijden in de asielprocedure, tussen de 6 en 15 maanden lang kunnen werken. Vanwege beperkingen in de toegang tot de arbeidsmarkt

bestaat deze periode voor de meesten echter uit wachten op een beslissing over hun asielaanvraag.

- Administratieve eisen en wachttijden rondom aanvragen voor werk gerelateerde documenten vormen een belemmering voor arbeidsparticipatie. Nog afgezien van (veel langere) wachttijden rondom de asielaanvraag zelf, en het vaak tussentijds moeten verhuizen naar andere opvanglocatie. Als asielzoekers werken, is dat vaak parttime, laaggeschoold werk waarvoor geen/weinig ervaring nodig is. Het werk sluit vaak nog niet aan bij hun werkervaring, opleiding en affiniteit.
- Vanwege het ontbreken van coherent beleid, hebben asielzoekers ongelijke kansen op begeleiding en werk ten opzichte van andere groepen maar ook ten opzichte van elkaar. Werk betekent voor asielzoekers een sociaal netwerk, zingeving en een beter begrip van de Nederlandse taal en cultuur. Vertraagde toegang tot training en werk leidt daarentegen tot het verlies van vaardigheden, verminderd welzijn en verkleint de kans op latere succesvolle sociale en economische integratie van asielzoekers wanneer zij statushouders zijn.

Als samenwerkende partners in de asielketen willen we onze schouders eronder zetten om samen ervoor te zorgen dat kansrijke asielzoekers makkelijker aan het werk kunnen. We vinden het hoopvol om in het regeerakkoord van het kabinet Schoof terug te lezen dat het Rijk hier ook werk van wil maken. Samen kunnen we de belemmeringen wegnemen om vroegtijdige arbeidsparticipatie voor kansrijke asielzoekers mogelijk te maken.

Met deze gezamenlijke brief roepen we het Rijk daarom op om hier met ons aan te gaan werken. Bijvoorbeeld door een verkorting van de verplichte wachttijd voor aanvragen van een tewerkstellingsvergunning, het versnellen van de doorlooptijd voor het verkrijgen van werk gerelateerde documenten en het uitwerken van rollen, verantwoordelijkheden en financieringsafspraken door de landelijke regietafel.

We verzonden deze brief op 1 november naar minister Van Hijum en staatssecretaris Nobel, met daarin de uitnodiging om voor het einde van het jaar in gesprek te treden over deze wederzijdse kansen om vroege arbeidsparticipatie van asielzoekers mogelijk te maken.

G40

Vluchtelingenwerk Nederland

Wethouder Çelik
Gemeente Tilburg
Voorzitter Themagroep Vergunninghouders en Asiel

Frank Candel
Voorzitter Raad van Bestuur

Wethouder Bloemhoff
Gemeente Groningen
Voorzitter themagroep Sterke Keten

COA

Joeri Kapteijns
Bestuurslid